

HYVINVOINTIPALVELUT**HYVINVOINNIN JOHTAMISEN JA EDISTÄMISEN PALVELUT****Toimielin** Hyvinvointilautakunta**Tehtäväalue** Hyvinvointitoimiala**Vastuuhenkilö** Hyvinvointijohtaja**Tehtäväalueen kuvaus**

Ruskon kunnan hyvinvointitoimiala

- edistää kunnan asukkaiden hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa;
- seuraa kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia, niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin;
- vastaa kunnan eri toimialojen ja toimijoiden yhteistyöstä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa;
- vastaa kirjasto- ja kulttuuripalveluista sekä nuoriso- ja liikuntapalveluista;
- vastaa vaikuttamistoimielimien (nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston) toiminnan kehittämisestä, kunnan yhteistyöstä kolmannen sektorin kanssa sekä osallisuuden ja kansalaistoiminnan kehittämisestä;
- huolehtii vapaan sivistystyön opetuksesta ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa osoitetuista tehtävistä;
- vastaa kunnan henkilöstön työhyvinvoinnin edistämisestä ja kehittämisestä;
- vastaa kunnan ulkoisen ja sisäisen viestinnän koordinoinnista ja kehittämisestä.

Toiminnan toteutuminen talousarvioon nähden

Vuoden 2025 toiminnallisissa tavoitteissa painottuvat pääosin toimialan oman palvelutuotannon kohteena olevat toiminnot. Tavoitteita on puolen vuoden toteumassa suhteellisen hyvin saavutettu. Toimialalle saadut liikuntapalvelujen hankeavustukset, työntekijävaihdokset ja uudet elinvoima- ja viestintäpalvelujen tehtävät asettavat toimialalle uusia toiminnallisia haasteita.

Toimialan talouden ja henkilötyövuosien toteuma on pysynyt hyvin talousarvion toteumauralla eikä näköpiirissä ole ylitysuuhkaa, eikä merkittävää alitusuhkaa. Osa toimialan tuotoista siirtyy avustusmäärärahoina vuodelle 2026, mikä jonkin verran muuttaa tämän hetkisen toteuman nettotulosta. Ostopalvelujen toteuma mm. nanny-palvelusta painottuu loppuvuoteen.

Arvio riskien toteutumisesta

Riskeinä arvioitiin palvelutarpeen ja yhteistyövaatimusten kasvu suhteessa resursseihin sekä se, että toimialan toimistotyön niukka resurssointi lisää hallinnollisten virheiden riskejä. Em. seikat ovat sävyttäneet toimialan työtä, mutta suuremmilta ongelmilta on välttytty.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	TP 2023	TA 2025	TOT 30.6.
Johdetaan kunnan monialaista hyvinvointityötä suunnitelmallisesti ja vaikuttavasti	Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman päivittäminen TEA-viisari (kuntajohto) HYTE-kerroin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuus Koordinoidaan hyvinvointialueen hyte-yhdyspintatyötä suunnitelman mukaan	Vuodenvaihteessa 2023/24 68 Ei mittaristossa Ei mittaristossa Ei mittaristossa	1 krt / v ≥ 68 ≥ 75 (V-S ka: 60) 133 500 € Toimintamallien ylläpito (kpl)	Käynnissä, valmistuu vuoden 2025 aikana. Tieto ei ole päivittynyt. 72 143 900 € Useita (mittarin käytettävyyttä tulee jatkossa tarkastella)
Vahvistetaan lapsiperheiden arkea helposti saatavalla tuella	Nanny-palvelun asiakastytyväisyys	99 %	Vähintään 95 % asiakkaista suosittelisi palvelua	100 %
Harrastustakuulla turvataan jokaiselle lapselle maksuton harrastus	Harrastuskerhojen määrä	Toteutui (kerhojen määrä 35)	Toiminnassa vähintään joka koululla	Kyllä
Edistetään kunnan esteettömyyttä	Esteettömyyskartoitusten ja -korjausten investointimäärärahat	Toteuma 47 450 €	Vähintään 10 000 €	Ei ole varattuna investointimäärärahaa.
Avustusjärjestelmä on hyvinvointitavoitteiden suuntainen ja mahdollistaa kansalaistoiminnan tukemisen ja yhteisöllistä palvelutuotantoa	Kohdeavustuksia myönnetään hyvinvointia edistäviin toimiin, yhteisöllisen kulttuurin synnyttämiseen ja kuntalaisten yhteisten toimintaan osallistumisen mahdollistamiseen	Toteuma 32 750 €	Vähintään 30 000 €	25 500 €
Vahvistetaan hyvinvointia edistävää yhteistyötä ja	Seuraparlamentti kokoontuu	2 krt	1-2 krt / v	Toteutuu syksyllä 2025.

osallistavaa vuorovaikutusta toimialojen ja eri toimijoiden kesken	yhdistysohjelman mukaisesti Kuntalaiskyselyjä ja -keskusteluja järjestetään	5 kpl	Vähintään 5 kpl	3 kpl.
Kunnan henkilöstön työhyvinvointia edistetään työhyvinvointisuunnitelman mukaan	Työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen Työhyvinvointikyselyn toteutus	Ei mittaristossa	kpl Toteutettu	Joka toimialalla toimenpiteitä käynnissä (mittarin käytettävyyttä tulee arvioida jatkossa) Toteutuu syksyllä 2025.
Kunnan ulkoista ja sisäistä viestintää kehitetään ja koordinoidaan viestintäsuunnitelman mukaan	Viestintäsuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen Viestinnän kehittämiskyselyn toteutus	Ei mittaristossa	kpl Toteutettu	Päivitetään syksyllä 2025. Kysely avoinna 8-9/2025.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Toimielin Hyvinvointilautakunta

Tehtäväalue Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Vastuhenkilö Hyvinvointijohtaja

Tehtäväalueen kuvaus

Kirjastopalvelut tarjoaa kirjastolain mukaisesti uudistuvan kokoelman osana Vaski-kirjastoja, edistää lukemista ja monipuolisia lukutaitoja sekä tarjoaa tiloja kansalaistoimintaan ja oppimiseen sekä edistää yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja demokratiaa.

Kulttuuritoimen tehtävänä on paitsi edistää kulttuurin harrastamista, myös edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Kunta hankkii vapaan sivistystyön opetuksen ostopalveluna Raisio-opistolta ja taiteen perusopetusta Turun musiikinopetus Oy:ltä.

Toiminnan toteutuminen talousarvioon nähden

Kirjastopalveluissa vuoden 2025 toiminnan toteuma on ollut pitkälti sidoksissa käytettävissä oleviin kirjastotiloihin, vaikka toisaalta suoritemääriä on saatu kasvatettua järjestämällä palveluja hakeutuvasti mm. varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Asiointipisteen käyttö ja kirjaston kokonaislainaus onkin kasvussa. Kunnantalo/kirjaston hankesuunnitteluun on osallistuttu aktiivisesti, ja järjestetty mm. kuntalaisilta. Kirjasto on saanut pieniä kehittämisavustuksia toiminnan kehittämiseen. Kulttuuripalveluja on järjestetty kulttuurihyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Arvio riskien toteutumisesta

Keskeisimmät riskit vuonna 2025 arvioitiin liittyvän haasteisiin osaavan henkilöstön veto- ja pitovoimassa, toiminnan järjestämiseen väliaikaisissa tiloissa, kirjastotilojen paloturvallisuuteen sekä ilkivaltaan. Henkilöstö on joutanut kiitettävästi työskentelytilojen osalta ja suuremmilta ongelmilta on välttytty, vaikka joitakin työntekijämuutoksia on tapahtunut.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	TP2023	TA 2025	TOT 30.6.
Kirjastotoimen resursointi on riittävä.	Toimintakulut € / asukas Aineistomääräraha € / asukas Henkilötyövuodet / 1000 asukas	Toteuma (ei sisällä vyörytyksiä) 397222€: 61,80 €/as Talousarvio 54 500€: 8,56€/as Toteuma 53836€: 8,48€/as htv 0,79	Arvio, ei sisällä vyörytyksiä < = 65€ (= Varsinais-Suomen keskiarvo) >=0,79	26,60 € / asukas 4,5 € / asukas Htv 0,70
Kirjastopalveluiden toiminnan painopisteet ovat tarkoituksenmukaisia.	Lainat / asukas Fyysiset käynnit / asukas Ulkopuolisten järjestämiä tapahtumia kirjastossa	9,33 4,03 13	>11 >6,5 >5	ennuste 2025 14,5 / asukas Ennuste 2025 9,4 / asukas 1
Kulttuuria edistetään osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia.	Pisteet kulttuurin TEA-viisarissa Kulttuurihyvinvointipalveluiden tarve tunnistetaan ja niitä tarjotaan talouteen sopeutetun suunnitelman mukaan	69 Kyllä	>=71 Kyllä	69 (2024), julkaistaan ensi vuonna Kyllä
Tarjotaan taidekasvatusta ja mahdollisuus suorittaa tutkinto taiteen perusopetuksessa.	Taidekasvatusta järjestetään suunnitelman mukaan Taiteen laajan oppimäärän perusopetukseen opiskelijoiden määrä	Kyllä (kulttuurikasvatussuunnitelmassa avattu tarjonta) 18	Kyllä 16-18	Kyllä 18

Kannustetaan elinikäiseen oppimiseen järjestämällä vapaan sivistystyön opetusta.	Toteutuneiden opetustuntien määrä Opetukseen osallistuneiden määrä	opetustunteja 495 kurssilaisia 479	>=400 >=400	Kysytty opistosta, ei saatu vielä vastausta.
--	---	---------------------------------------	----------------	--

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT

Toimielin Hyvinvointilautakunta

Tehtäväalue Liikunta- ja nuorisopalvelut

Vastuhenkilö Hyvinvointijohtaja

Tehtäväalueen kuvaus

Liikuntapalvelut tarjoaa liikuntalain mukaisesti kuntalaisille monipuolisia liikuntaolosuhteita ja liikuntapalveluja sekä tukee paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen toimintaa.

Nuorisopalvelut tukee nuorisolain mukaisesti nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskunnassa järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja avoimia tiloja sekä edistämällä nuorten kansalaistoimintaa. Etsivä nuorisotyö tavoittaa tuen tarpeessa olevia nuoria ja auttaa heitä palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään mm. itsenäistymistä ja pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Koulunuorisotyöllä varmistetaan nuorten avun saaminen matalalla kynnyksellä koulujen arjessa, ehkäistään kiusaamista ja vahvistetaan kouluyhteisön toimivuutta.

Toiminnan toteutuminen talousarvioon nähden

Kunnan järjestämää liikuntapalvelua on kohdennettu väestöryhmiin, joiden omaehtoisessa liikuntaan osallistumisessa on esteitä. Vähän liikkuvien liikunnan harrastamista on edistetty liikunnanohjaus- ja neuvontapalveluja kehittämällä yhteistyössä hyvinvointialueen palvelujen kanssa. Talousarviossa jouduttiin karsimaan joistakin liikuntapalvelujen menokohdista, mutta osittain tähän on kyetty vastaamaan kehittämällä toimintaa ulkopuolisten kehittämishankkeiden ja -avustusten kautta.

Liikuntapalveluvastaavan eläköitymisen jälkeen toimialalle saatiin rekrytoitua uusia työntekijä yhdessä perusopetuksen kanssa, ja henkilötyövuosimuutokselle on saatu päätös. Vuoden aikana tehtävän järjestelyjä tarkastellaan ennen vakinaistamista. Liikunta- ja vapaa-aikaolosuhteiden kehittämiseen ei ole kuluvana vuonna perinteiseen tapaan investointiprojektien määrärahoja, mikä on estänyt olosuhteiden kehittämisen suunnitelmien mukaisesti. Turvallisuuden kannalta välttämättömien ylläpitokorjausten hoitoa on tehty käyttötalouden määrärahoilla.

Avoimessa nuorisotyössä on järjestetty ohjattua nuorisotalotoimintaa sekä retkiä ja tapahtumia, joihin kaikille nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Etsivää nuorisotyötä ja koulunuorisotyötä on jatkettu hankeavustuksen turvin. Etsivän työn kirjattujen asiakkaiden määrä on säilynyt pienenä, ja toimintaa tullaan arvioimaan ja kehittämään syksyn aikana. Moottoripajatoiminta on pyörinyt osana harrastamisen mallin toimintaa. Nuorten osallisuuden edistämistä ja nuorisovaltuuston toimintaa on kehitetty aiempaa systemaattisemmin.

Arvio riskien toteutumisesta

Keskeisin riski arvioitiin liittyvän liikuntapalveluista vastaavan työntekijän eläköitymisen jälkeiseen toiminnan järjestämiseen; tämä kokonaisuus on saatu organisoitua tällä hetkellä hyvin. Liikunta- ja leikkipuisto-olosuhteiden ylläpitoon ja kehittämiseen tulee jatkossa varata riittävä määräraha, jotta niissä pystytään säilyttämään vähintään turvallisuuden kannalta riittävä taso.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	TP 2023	TA 2025	TOT 30.6.
Vahvistetaan terveyttä mahdollistamalla kuntalaisille hyvät liikuntaolosuhteet ja aktiivinen arki	Liikuntapaikkojen ylläpidon resurssit ovat riittävät Liikuntapaikkojen ylläpidosta on laadittu priorisointilista palvelulupauksineen Tarkastetut ja ylläpidetyt yleiset leikkipuistot ja esitys leikkipaikkaverkoston tiivistämisestä	Toteutunut Toteutunut	Vähintään 0,5 htv Päivitetty palvelulupausli staus 11 kpl Esitys uudesta verkostosta valmis	0,5 htv Tehty kohteiden pohjakatselmu s Päivitetään loppuvuoteen mennessä.
Tarjotaan liikuntapalveluja vähän liikkuville ja niille, joille ei ole tarjolla palveluja	Erityisryhmien ja ikääntyneiden liikuntaryhmien määrät Liikuntaneuvonnan kehittämiseen haetaan avustusta	7 ryhmää, lisäksi 2 pilottiryhmää Toteutunut	Vähintään 5 säännöllistä ryhmää Hyväksytty hankehakemus	5 ryhmää, kesäliikuntaryh miä, voima-ja tasapainoryhmi ä Hankeavustust a saatu yht. 40 000 €
Turvataan paikallisten urheiluseurojen mahdollisuudet tarjota edullisia liikuntaharrastuksia.	Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan Liikuntaseurojen kanssa suunnitellaan toimintaa yhdessä	Toteutunut Toteutunut	Maksuttomat olosuhteet vakiintuneelle toiminnalle Vähintään yksi suunnittelutap aaminen vuodessa.	Toteutunut. Toteutunut varausneuvott elu.
Tarjotaan avoimia nuorisopalveluja nuorisotalolla ja verkossa	Toimintapäivien määrä / viikko Verkkonuorisotyö Ylläpidetään moottoripajatoimintaa	5 päivänä viikossa koulujen toiminta- aikana (kesällä avointa jalkautuvaa toimintaa).	3-4 päivänä viikossa Omissa kanavissa, vähintään kuukausittain Kerran viikossa.	5 päivänä viikossa kouluaikoina. Kesällä avointa toimintaa Nummilammell a ja liikennepuistos sa.

		Toteutunut, lisäksi omat some-kanavat. Toteutunut.		Käytössä useita somekanavia. Moottorikerho toteutunut harrastamisen mallin kautta.
Järjestetään leirejä, retkiä ja tapahtumia nuorille	Tapahtumien määrä	Toteutunut	Vähintään 8 vuodessa	Retket x 3 Kesäkerhoviikot x 6 Kesän päiväleiri Teemapäiviä nuorisotalotoinnin sisällä Ruskopäivien nuorten tapahtuma
Tehdään tiivistä kouluyhteistyötä	Nuorisotyö paikalla koululla Ryhmytykset Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintaan osallistuminen Päihdekasvatustuntien määrä	Toteutunut, 1.10.alkaen päivittäin Maunun koulussa. Kirkonkylän koululla viikoittain. Toteutunut, toteutettu myös kohdennettua pienryhmätoimintaa Toteutunut Ei mittaristossa 2023	Vähintään 3 pv / vko Kaikille 7. luokille Kuukausittain Vähintään 1 krt / v ala- ja yläkouluilla	Maunun koululla neljänä päivänä viikossa, alakouluilla satunnaisesti. Seiskoien ryhmätykset elokuussa 2025. Yhteisöllinen oph toteutunut. Päihdekasvatus tunnit pidetty 6 –luokille.
Etsivä nuorisotyö tavoittaa nuoria aikuisia	Etsivän nuorisotyön asiakkaat Nuorten aikuisten avoin toiminta Nuorten aikuisten hyvinvoinnista kerätään tietoa	Kirjattuja asiakkaita 13, kirjaamattomia n. 10. Lisäksi toisen asteen oppilaitostyössä kohdattu nuoria noin kerran kuukaudessa.	Vähintään 20 vuodessa Viikoittain Suunnitelma tiedonkeruun tavasta, pilotointi ja alustavat tulokset	Asiakkaita kolme. Nuorten kohtaamista ja muuta oppilaitosyhteistyötä tehty Rasekossa ja Spesiassa. Mukana kutsunnoissa.

		Avoin kahvilatoiminta n. 1 krt / vko. Ei mittaristossa 2023		Avoin toiminta ei toteutunut osallistujien puuttuessa.
Nuorten osallisuutta edistetään	Nuoret mukana suunnittelussa ja päätöksenteossa Nuorten järjestämien tapahtumien määrä Nuorisovaltuuston resurssointi	Toteutunut. Nuvan kokoukset. Sanasta ihmistä-hankkeen nuorten kuulemisillat. Nuorten osallistaminen hankintoihin ja perustoiminna n suunnitteluun. Ei toteutunut, 1-3 Toteutunut, 1 800€	Vähintään 5 kokousta Vähintään 3 Vähintään 1 000 €	Kokoukset toteutunut. Nuva ja muita nuoria järjestämässä ystävänpäivädi skoa ja tapahtumaa Ruskopäiville. Koululla nuorten somekamppanj a kiusaamista vastaan ja välkkä liikuttajat. Nuoria osallistettu hankintoihin ja perustoiminna n suunnitteluun.

Tuloarviot ja määrärahat sekä kuvaus muutoksista alkuperäiseen budjettiin nähden

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2024</u>	<u>Ta2025</u>	<u>Mta2025</u>	<u>Tot 6/2025</u>	<u>Ta:n tot %</u>
Toimintatuotot	115 921,06	119 100	119 100	185 254	155,5 %
Toimintakulut	-872 952,23	-942 504	-952 504	-441 977	46,4 %
josta palvelujen ostot	-189 325,46	-200 865	-205 865	-68 621	33,3 %
Toimintakate	-757 031	-823 404	-833 404	-256 723	30,8 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	1 490,17			878	
Toimintakulut	-301 556	-347 691	-347 691	-138 776	39,9 %
Toimintakate	-300 065	-347 691	-347 691	-137 898	
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	117 411	119 100	119 100	186 132	156,3 %
Toimintakulut	-1 174 508	-1 290 195	-1 300 195	-580 753	44,7 %
Toimintakate (=sitova)	-1 057 097	-1 171 095	-1 181 095	-394 621	33,4 %
muut laskennalliset erät	-68 820	-63 657	-63 657		
poistot	-108 081,53	-114 555	-114 555	-54 767	47,8 %
nettomenot/asukas	-192,21	-209,65	-211,20	-69,82	
asukkaat	6420	6 436	6 436	6 436	